

April 2011

Nieuwe huisstijl

Zoals u in deze nieuwsbrief ziet, heeft Gelders Erfgoed een andere huisstijl. Deze nieuwe uitstraling uit zich onder andere in ons nieuwe logo, het kleurgebruik en de vormgeving van de Gelderse roos. Deze verandering zal geleidelijk middels onze in- en externe communicatie doorgevoerd worden.

Strategische Visie 2015

Onlangs heeft Gelders Erfgoed de Strategische Visie 2015 gepresenteerd. De visie vormt voor Gelders Erfgoed het uitgangspunt voor de gedachtewisseling met de Provincie Gelderland over het toekomstige provinciale erfgoedbeleid, gericht op de nieuwe beleidsperiode 2013-2016. De aanleiding voor het opstellen van deze visie vormen interne veranderingen: de recente directiewisseling en de oprichting, samen met het Gelders Archief, van de coöperatie Erfgoed Gelderland. Uiteraard liggen niet alleen interne veranderingen ten grondslag aan onze Strategische Visie. Juist externe trends spelen een rol; denk daarbij aan de integrale benadering van de verschillende erfgoedsectoren (de zogenaamde 'erfgoedbrede' benadering) en het toenemende belang dat aan de economische waarde van erfgoed wordt gehecht. Tenslotte maken ook de provinciale bezuinigingen en de wijzigingen binnen de provinciale ambtelijke organisatie een herbezinning bij de stichting relevant. Benieuwd naar de Strategische Visie? Klik dan [hier](#).

Bijeenkomst aangeslotenen

Op **woensdagmiddag 11 mei a.s.** vindt er een bijeenkomst plaats in het IJsselpaviljoen te Zutphen voor de bij Gelders Erfgoed aangesloten instellingen om van gedachten te wisselen over de Strategische Visie. Een uitnodiging hiervoor volgt binnenkort.

Herstructurering

De provinciale bezuinigingen hebben bij Gelders Erfgoed geleid tot een herbezinning op de personele bezetting en helaas hebben wij als gevolg daarvan afscheid moeten nemen van enkele collega's. Middels een sociaal plan zullen zij begeleid worden naar een nieuwe werkkring. Wij wensen hen daarbij alle succes.

Beleef mijn Gelderland!

Beleef mijn Gelderland is een project om erfgoedinstellingen te ondersteunen bij de verkenning van innovatieve toepassingen voor een actieve beleving van het erfgoed. Gelders Erfgoed heeft van het Ministerie van OCW in 2010 subsidie ontvangen vanuit de regeling Innovatie Cultuuruitingen voor het coördineren van dit project waarbij innovatieve toepassingen voor actieve publieksbeleving van het erfgoed worden ontwikkeld, zowel binnen als buiten de muren van de musea. Hiermee realiseert Gelders Erfgoed in 2011-2012:

- Doorontwikkeling van de website mijnGelderland.nl, met een mobiele website, toevoeging van historisch kaartmateriaal, incl. nieuwe technologische ontwikkelingen, waaronder Augmented Reality (Layar).
- Ontwikkeling van een lokaal verhaal voor Layar waarbij musea Points Of Interest leveren. Voor deze POI's worden 3D-fotografie, panoramafotografie en film gerealiseerd met als primeur Doetinchem i.s.m. DelftTech

et 3D scanner voor 360gr foto's bij maquette

- Ontwikkeling van historische reconstructies (landschap, stad, kasteel) bij deelnemende musea d.m.v. innovatieve Multi-Touch en 3-D technologie, het 'ErfgoedGame3D' van DelftTech, 'Serious game over verloren stad Doetinchem'.
- Een interactief model waarmee het publiek zijn of haar eigen voorwerpen kan determineren, een soort 'Tussen Kunst & Kitsch' via het internet (pilot met het Nederlands Tegelmuseum in Otterlo).
- Een interactief erfgoedspel dat op het web, de Multi-Touch tafels/schermen en via mobiele apparaten te beleven is.

Gelders Erfgoed ontwikkelt 'Beleef mijn Gelderland!' samen met een groep van 29 Gelderse musea, verenigd in CollectieGelderland. Meer uitgebreide informatie over dit project, alsmede de doelstellingen, doelgroepen en 'stakeholders' kunt u vinden op onze website via deze [link](#).

Projectleiding: Arno Stam, consultant Informatiebeheer en consultant regio rond Arnhem en Rivierenland; a.stam@gelderserfgoed.nl en Bibi Bodegom, consultant e-culture en regioconsulent; b.bodegom@gelderserfgoed.nl (momenteel met zwangerschapsverlof)

Beste Erfgoedgemeente van Nederland 2011

Dit jaar wordt voor de tweede achtereenvolgende keer de BNG-Prijs voor beste Erfgoedgemeente uitgereikt. Dordrecht won de Prijs in 2010.

Gemeenten kunnen zich voor de BNG-prijs nomineren, of daarvoor genomineerd worden, deze bestaat uit een bedrag van € 25.000.- en wordt gesponsord door de Bank Nederlandse Gemeenten.

Het Overleg van Provinciale Erfgoedinstanties Nederland (OPEN, de vereniging van provinciale erfgoedhuizen) is medeorganisator van de prijs.

De prijs wordt toegekend aan gemeenten die opvallend veel aandacht besteden aan erfgoed. U vindt de voorwaarden voor mededinging op www.erfgoedagenda2011.nl. Aanvragen moeten uiterlijk 9 mei 2011 binnen zijn bij [Kunsten '92](http://Kunsten92.nl). De Prijs wordt in het najaar feestelijk uitgereikt op een aantrekkelijke erfgoedlocatie. De jury bestaat uit:

- Arno Brok, burgemeester Dordrecht, voorzitter.
- Liesbeth van der Pol, Rijksbouwmeester
- Jan van de Voorde, plv directeur Rijksdienst Cultureel Erfgoed
- Andries Ponsteen, voorzitter OPEN/directeur Erfgoedhuis Zuid-Holland
- Karel Loeff, directeur Bond Heemschut
- Paul Spies, directeur Amsterdam Museum

Collectiewacht update

Heeft u de afgelopen maanden vooral met Bernadette van Beek te maken gehad als het om de Collectiewacht ging, per 1 maart is Susanne van den Beukel weer uw aanspreekpunt. Na een periode van zwangerschaps- en ziekteverlof heeft Susanne haar werkzaamheden weer voor enkele uren per week hervat en wel op dinsdag en donderdag. Susanne zal zich de komende maanden met beleidsmatige taken bezig gaan houden. Bernadette coördineert verder tot eind juni 2011 alle bezoeken omtrent de nulmetingen en Collectiewacht-abonnementen. Zij is via de e-mail bereikbaar, b.vanbeek@gelderserfgoed.nl

Met enthousiasme kunnen wij u verder melden dat de deelname van Gelderse instellingen aan de Collectiewacht is gegroeid. Inmiddels hebben zich 10 musea definitief aangesloten en hebben wij 25 nulmetingen mogen uitvoeren. Steeds meer instellingen ontdekken dat het met minimale inzet

mogelijk is een verbetering van de collectie tot stand te brengen. Vooral het maatwerkadvies en de persoonlijke contacten met de materiaaldeskundigen op locatie worden gewaardeerd en zorgen voor een individuele aanpak. Het Collectiewacht-initiatief wordt inmiddels ook in andere provincies door erfgoedinstellingen opgepakt. Met name de provincie Zeeland maar ook Groningen sluit zich aan. Ons streven naar een landelijke Collectiewacht lijkt dichterbij te komen.

Mocht u geïnteresseerd zijn en meer informatie willen, dan kunt u de website raadplegen: www.collectiewacht.nl en contact opnemen met Susanne van den Beukel via s.vandenbeukel@gelderserfgoed.nl (tel. 0575- 468054) of Bernadette van Beek via b.vanbeek@gelderserfgoed.nl

Museumbezoek 2010

Eind 2010 maakte de Nederlandse Museumvereniging de bezoekerscijfers bekend van de 55 grootste musea in Nederland. Daaruit bleek dat de bezoekersaantallen gemiddeld met ruim 4% waren gestegen. De groei was met name te danken aan het gebruik van de Museumkaart. Hoe de situatie er voor de Gelderse musea precies uit ziet, is nog niet duidelijk. Uit de tot nu toe naar Gelders Erfgoed opgestuurde informatie blijkt dat sommige musea aanzienlijk meer dan die 4% scoorden. Zo ontving Kasteel Middachten, van 15.979 in 2009 naar maar liefst 43.847. En het Airborne Museum, inmiddels geheel vernieuwd en aangevuld met de nieuwe experience, trok 79.000 bezoekers terwijl het er in 2009 37.000 waren. Gelders Erfgoed doet zijn best om het overzicht van 2010 compleet te maken, inclusief het overzicht van virtueel bezoek. De bezoekerscijfers van 2010, voor zover ontvangen, staan net als voorgaande jaren op de [site](#) (zie onder Bezoekcijfers Musea) van Gelders Erfgoed. Bij Gelders Erfgoed aangesloten instellingen kunnen daarnaast overzichten krijgen van voorgaande jaren, met berekeningen en grafieken. Graag ontvangen we via secretariaat@gelderserfgoed.nl de bezoekerscijfers over 2010 van de musea die nog niet hebben gereageerd.

Maand van de Geschiedenis 2011

In oktober 2011 organiseert het Nationaal Historisch Museum de Maand van de Geschiedenis, de opvolger van de succesvolle Week van de Geschiedenis. Het hele land zal weer overspoeld worden met activiteiten. Doe ook mee en organiseer een activiteit op een voor jouw geschikt moment. In 2011 is het thema van de Maand van de Geschiedenis Ik en wij. Nederland is een bonte mix van uiteenlopende groepen als muzikliefhebbers, EO'ers, antroposofen, Rotarians, natuurbeschermers, moslims, verzamelaars, salonsocialisten en kunstliefhebbers. Iedere ik heeft verschillende 'wij's': de familie en (etnische) groep waar we bij horen, de gezelschappen waar we op basis van beroep, interesse of overtuiging iets mee hebben. Rond 1900 was je in de eerste plaats katholiek, socialist of protestant. En je behoorde tot een stand of klasse. Wie anno 2011 een Nederlander vraagt wat en wie hij is, krijgt uiteenlopende antwoorden als homo of hetero, oud

of jong, allochtoon of autochtoon, spiritueel of rationeel en levensgenieter of tobber te horen. Zijn al die verschillende Nederlanders in staat om van de Maand van de Geschiedenis gezamenlijk een feest te maken?

Wat draagt jouw instelling bij aan de feestvreugde? Kijk voor inspiratie en informatie over deelname op maandvandegechiedenis.innl.nl

maand van de geschiedenis **innl**
ik en wij oktober 2011

Mail al uw nieuws naar nieuws@gelderserfgoed.nl

Eén van de vele taken van Gelders Erfgoed is het publiceren van nieuws van onze achterban (de Gelderse collectiebeheerders) via diverse websites waaronder www.mijngelderland.nl en www.museumkijkwijzer.nl. Het betreft o.a. persberichten met aankondigingen van bijvoorbeeld exposities, speciale activiteiten en workshops. Vanwege toenemende vraag naar deze publiciteitsmogelijkheden en behoefte aan het centraliseren van al deze gegevens is er een nieuwe mailbox aangemaakt nieuws@gelderserfgoed.nl.

Al uw persberichten en belangrijke mededelingen (een foto in jpg-bestand is ook altijd welkom) kunt u voortaan naar genoemde mailbox sturen. Vervolgens worden deze berichten intern doorgestuurd naar de desbetreffende redactie voor plaatsing.

MuseumKijkwijzer 2011-2012

De voorbereidende werkzaamheden voor de brochure MuseumKijkwijzer 2011-2012 zijn inmiddels opgestart. Vanwege onzekerheid omtrent de wijze van financiering is dit traject iets later dan gebruikelijk in gang gezet. De musea en andere betrokken instellingen ontvangen binnenkort informatie alsmede een aanmeldingsformulier.

Informatie: info@museumkijkwijzer.nl. Projectleider: Dorine Stijkel, d.stijkel@gelderserfgoed.nl

Nieuw: Brandschadewiel

Brand in een collectie is een risico dat grote gevolgen kan hebben. Denk aan de branden in het Schutterijmuseum in Steyl in 2008 en het Armandomuseum in Amersfoort in 2007. Wat de meeste mensen, ook eigenaren en beheerders van erfgoed, niet weten, is dat er ook ná de brand nog veel schade kan ontstaan. Oorzaak: onwetendheid over hoe om te gaan met gebouw, interieur en voorwerpen die door roet, rook of bluswater beschadigd zijn. Hanna Pennock van het Kenniscentrum Veiligheid van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed: 'Roetaanslag brengt veel schade aan. Bij iedere aanraking druk je het roet dieper in het materiaal'. Het Brandschadewiel geeft voor deze en andere situaties heldere instructies. Natte materialen vragen om een andere behandeling dan droge. Ook achtergebleven bluspoeder en –schuim vergen een verschillende

aanpak. Poeder trekt al gauw vocht aan en veroorzaakt dan corrosie. Blusschuim leidt eveneens tot corrosie, maar afspoelen is beslist een zaak voor de expert. Afwachten dus. Vanwege al die nuances luidt het eerste advies in het Brandschadewiel daarom: 'Handel vooral niet te snel, eerst de situatie opnemen'. Het brandschadewiel is via deze [link](#) te bestellen en kost € 5,00 (excl. 19% BTW, verzend-en administratiekosten).

Workshop Beschrijven filmmateriaal

Er zijn nog mogelijkheden om u aan te melden voor de workshop **Beschrijven filmmateriaal**. Deze workshop sluit aan bij het door AVAG (Audiovisueel Archief Gelderland) gecoördineerde initiatief om Gelderse instellingen te ondersteunen bij het conserveren, digitaliseren en beschrijven van filmmateriaal. [Hier](#) vindt u meer informatie (pag. 6).

Datum: maandag 6 juni 2011

Docenten: Wim de Natris en Arno Stam

Tijd: 10.00 – 16.00 uur

Locatie: Gelders Erfgoed, Zutphen

Prijs: € 55,- (prijs inclusief lunch en materiaal, exclusief 19% BTW)

Inschrijven kan tot 23 mei a.s. via deze [link](#).

Bijeenkomsten voorjaar/zomer 2011

Graag maken wij u attent op de bijeenkomsten die de komende tijd zullen plaatsvinden:

dinsdag 26 april: Informatiebijeenkomst festival 'Gelegerd in Gelderland

locatie: Museum Bronbeek, Arnhem

woensdag 11 mei: Bijeenkomst voor bij Gelders Erfgoed aangesloten instellingen

locatie: IJsselpaviljoen, Zutphen

donderdag 19 mei: Erfgoedplatform Veluwe

locatie: Museumboerderij Mariahoeve, Putten

donderdag 9 juni: Symposium Gratis Museumdag

locatie: CODA Museum, Apeldoorn

donderdag 16 juni: afscheidsreceptie van onze medewerker Zeno Kolks in verband met pensionering

locatie: IJsselpaviljoen, Zutphen

donderdag 23 juni: Gelderse Erfgoeddag met het thema: 'Erfgoed als impuls'

locatie: DRU Cultuurfabriek, Uft

Indien u tot de genodigden/doelgroep behoort, dan ontvangt u over betreffende bijeenkomst bericht. Voor meer informatie: secretariaat@gelderserfgoed.nl

Interne personeelsinformatie

Zwangerschapsverlof:

Per 1 april is Bibi Bodegom met zwangerschapsverlof.

Haar taken worden als volgt tijdelijk waargenomen:

- 'CollectieGelderland' door Charlotte van Dijk; c.vandijk@gelderserfgoed.nl, 0575-468079
- 'Beleef mijn Gelderland' door Arno Stam; a.stam@gelderserfgoed.nl, 0575-468048
- Website 'MijnGelderland' door Liesbeth Tonckens, l.tonckens@gelderserfgoed.nl, 0575-468043.

Uit dienst:

Violet Bosman, Monique Hafkamp en Ed Krijnen.

Pensionering:

Per 1 juli 2011 gaat Zeno Kolks met pensioen. Hij heeft zich vele jaren ingezet als adviseur Museumregistratie voor de Gelderse musea.

Tijdelijk in dienst:

Per 15 maart jl. is Miriam Gazzah (m.gazzah@gelderserfgoed.nl) aangesteld als tijdelijke projectmedewerker. Zij zal gaan werken aan een project over jongeren en feestcultuur; daarnaast zal zij zich bezighouden met het programma over de Nieuwe Hollandse Waterlinie. Beide projecten zijn verbonden aan het Servicepunt Gelderse Volkscultuur.